

кладка). Порівняння розмірів яєць показали, що вони дещо відрізняються навіть в межах України – 30.0-25.2×22.3-19.9 мм (Житомирська область) та 29-24×22-18.5 мм (Полтавська область).

Можна зробити висновок, що в межах ареалу дрозда співочого не спостерігається суттєвих відмінностей в деяких особливостях його гніздування. Зокрема:

1. Види рослин, на яких в основному будуються гнізда майже співпадають.
2. Співпадає середня кількість яєць в кладці.
3. Дещо відрізняються строки розмноження та морфометричні параметри яєць в межах ареалу.

Література

1. Хлебешко В. Н., Цицюра В. К. Фенологія гнездования птиц северо – востока Житомирского полесья. – Житомир, 1993. – 37 с.
2. Мальчевський А. С. Гнездовая жизнь певчих птиц. – Ленинград, 1959. – 187с.

ПРОФІЛАКТИКА ШКІДЛИВИХ ЗВИЧОК ШКІЛЬНОЇ МОЛОДІ

Рибалка О.Я., Грінчак О.О. (Полтава)

Сучасний стан здоров'я населення України свідчить, що існує реальна загроза вимирання нації. Приріст населення починаючи з 1991 року іде з від'ємним показником, За останні роки народжуваність зменшилась на 40%. Майже кожна вагітність протікає з тими чи іншими ускладненнями. Близько 85% вагітних жінок хворі на різні грибкові і вірусні захворювання статевої системи. І, як наслідок, на 100 новонароджених тільки 5-7 дітей є здоровими. Причин цьому декілька, але не останню роль в народженні здорової чи хворої дитини відіграють шкідливі звички батьків [2].

Відомо, що здоров'я більш ніж на 50 % залежить від способу життя. Тому особливо важливим постає питання про правильний вибір способу життя починаючи зі шкільного віку.

Останнім часом у суспільстві стали більш помітними проблеми, що пов'язані з нездоровим способом життя і поширення наркоманії, алкоголізму токсикоманії та тютюнопаління серед підлітків та молоді.

Шкідливі звички, що формуються у підростаючого покоління в шкільному віці, згубно впливають на подальше особисте життя людини, соціальний та економічний стан суспільства, моральне та фізичне здоров'я нації. Найбільш поширеною шкідливою звичкою серед школярів є паління. Діти, які зростають серед курців, не мають сумніву, що це звичайний процес, як вживання їжі та води. Паління в них асоціюється із загальноприйнятною нормою поведінки. Велике значення мають також і реклами які нав'язують нашим школярам певні стереотипи поведінки і пропагують тютюнопаління та вживання алкогольних напоїв.

Більш інтенсивний потяг до згубної звички паління притаманний на сьогодні дівчаткам-підліткам, що є вкрай небезпечним, особливо для майбутнього материнства. Причина частково обумовлюється розвитком емансипації, зміною ролі сім'ї у суспільстві, відсутністю загальної і статевої культури молоді.

За результатами проведеного анкетування учнів 5 – 9 класів (65 чол.)

25 % дітей відповіли, що реклама алкогольних і тютюнових виробів впливає на них певною мірою, 53 % учнів відповіли, що їхні друзі або родичі палять, 12% учням пропонували сигарети і 10 % учнів зізнались, що зрідка палять.

Як підтверджують соціальні дослідження, першим поштовхом, що спричиняє пияцтво дітей, є алкогольне оточення, яке складають перш за все родичі, які вживають алкоголь: батьки, старші брати і сестри. Друга причина пияцтва підлітків – наслідування поведінки дорослих. Вживання алкоголю являється для них символом самостійності, мужності, засобом самоствердження. Цьому сприяє необізнаність дітей і підлітків про властивості алкоголю і наслідки його вживання. А оманливе задоволення, яке відчують від первинно малих доз спиртного формує помилкове уявлення про його позитивний вплив на організм та сприяє швидкому звиканню до алкоголю [1].

Ще одна причина підліткового алкоголізму – приклад однолітків. У дітей і підлітків з малозабезпечених (особливо неповних) сімей, зазвичай, не розвинена культура спілкування. У «вуличних» компаніях, частіше різновікових, підлітки, що п'ють мають реальні можливості для самоствердження, чого не можуть досягти в сім'ї, та школі.

Проте найбільш загрозливим явищем на сьогодні є наркоманія. Психологічні особливості підліткового періоду такі, що нерідко виникає бажання вживати наркотичні речовини. Ще один психологічний фактор наркотизації молоді – культ насолоди. Ефективність профілактики залежатиме від того наскільки вчасно батьки і педагоги донесуть до свідомості у підлітка шкідливість наркотичних речовин на здоров'я.

Наркозалежність у неповнолітніх формується значно швидше, ніж у дорослих і виявляється в тяжкому перебігу навіть при вживанні невеликих доз наркотику. Характерні бідність емоцій, втрата інтересу до улюбленої справи, відсутність творчих здібностей. Всі ці явища проходять паралельно з аморалізацією підлітка, тому він часто виявляється не лише суб'єктом, але й об'єктом протиправної поведінки.

Наркоманія була, є і залишається найнебезпечнішим і найпоширенішим захворюванням, ліків від якого немає. Але не меншою проблемою є токсикоманія – вдихання летючих наркотичних речовин. Вони належать до засобів технічної і побутової хімії: рідини для зняття лаку з нігтів, лаки, фарби, емалі, очисники, газолін. Оскільки ці речовини можна придбати в будь-якому господарському магазині, вони доступні і дешеві, їх використовують в основному бездоглядні діти, підлітки та представники нижчих соціально-економічних груп.

Під час проведення анкетування учнів 5 – 9 класів було з'ясовано, що в оточенні підлітків немає тих, хто вживає наркотики і їм не пропонували вживати наркотики, хоча бажання їх спробувати інколи виникає.

При проведенні експериментального дослідження було проанкетовано і 45 батьків учнів. Аналізуючи результати анкетування батьків учнів можна зробити такі висновки, що 85 % батьків впевненні, що у їхніх дітей немає шкідливих звичок і вони знають де і з ким проводять свій вільний час діти, 82 % батьків вважають, що підлітки починають курити, вживати наркотики і алкоголь через цікавість і під впливом однолітків, 90 % батьків заборонили б спілкуватись із друзями, якби вони вживали наркотики і лише 15 % батьків розмовляють з дітьми про шкідливість наркотиків, алкоголю, тютюну,

Люди не завжди розуміють, що може зашкодити їх здоров'ю, або не усвідомлюють проблеми шкідливих звичок. Буває і таке, що людина знає і розуміє шкідливий вплив алкоголю, тютюну і наркотиків на свій організм та майбутніх нащадках, проте не може позбавитись цих звичок, адже більшість чоловіків і жінок починають курити, пиячити, приймати наркотики ще зі школи.

Тому саме школа повинна сприяти вихованню у дітей навичок здорового способу життя, формування культури здоров'я.

Ефективна профілактична робота у школі може здійснюватись за умов:

- реалізації державних стандартів початкової, середньої та вищої освіти стосовно збереження здоров'я учнів;
- розробки відповідного комплексу нормативних, навчально-методичних, інших документів, які регламентують та унормовують організацію навчально-виховного процесу під керівництвом педагогів;
- організації навчання дітей та молоді з використанням не тільки традиційних, а й інноваційних форм і методів, які є здоров'язберігаючими;
- формування мотивації до ведення здорового способу життя.

При проведенні анкетування вчителів (35чол.) було з'ясовано, що 78 % зазначають, що потрібна спеціальна підготовка педагогічних працівників для проведення профілактичної роботи; 75 % вчителів відзначили, що для профілактичної роботи найбільш ефективною є виховна робота; 61 % вчителів вважають, що профілактична робота має бути включена в навчальний предмет; 86 % вважають, що доцільна валеологізація навчальних предметів.

Обов'язковою умовою досягнення позитивного результату впрофілактиці шкідливих звичок є впровадження в навчальний процес неперервної валеологічної освіти, залучення до цієї справи не тільки освітян, а й працівників ЗМІ, правоохоронних органів, торгівлі, батьків і, нарешті, молодіжних об'єднань та організацій.

Література

1. Кулай А.Р. Негативні наслідки зловживання алкоголем та палінням тютюну для суспільства та здоров'я людини. //Біологія. –2005. – Січень №1. – С.22-23
2. Страшко С.В. та ін. Інфекційні хвороби, що набули соціального значення // Додаток до підручника з основ медичних знань для студентів усіх спеціальностей вищих педагогічних навчальних закладів.– Київ: Освіта України, 2006. – 56 с.

ОСНОВНІ АСПЕКТИ СТАТЕВОГО ВИХОВАННЯ ПІДЛІТКІВ

Рибалка О.Я., Шашко А.Г. (Полтава)

У наш час особливо актуально постає проблема статевого виховання підлітків та молоді. Статеве виховання – це процес систематичного, свідомого плануючого та здійснюючого впливу на формування статевої свідомості і поведінки. Воно припускає наявність мети, програм, засобів, виконавців, методів. Статеве виховання – не окрема сфера виховного впливу на особистість, як, наприклад, фізичне, моральне, естетичне. Воно входить до них органічною складовою частиною, пронизує весь процес творення особистості в цілому.

Метою статевого виховання є прищеплення дітям правильних уявлень про здоров'я, розуміння фізіологічних, соціальних та естетичних аспектів взаємин між юнаками і дівчатами, вироблення гігієнічних навичок. Завданням сім'ї, школи, суспільства є виховання у підлітків уміння володіти інстинктами статі, що пробуджується, формування усвідомлення високого призначення